

Suomen Kansallisoopperan päiväteknikan, teknisten pienryhmien ja teknisten esimiesten ja mestarien työehtosopimus

Erityispalvelujen Työnantajaliitto ry:n ja Palvelualojen ammattiliitto PAM ry:n välinen Suomen Kansallisoopperan kuukausipalkkaisia teknistä työtä tekeviä työntekijöitä koskeva työehtosopimus

Tämän työehtosopimuksen osana noudatetaan seuraavia liitteitä:

Liite 1:	Oopperan päiväteknikan palkat, tehtäväryhmät ja työnimikkeet
Liite 2:	Oopperan teknisten pienryhmien palkat ja tehtäväryhmittely
Liite 3:	Oopperan teknisten esimiesten ja mestareiden palkat ja tehtäväryhmittely
Liite 4:	Päiväteknikan sekä päivätyötä tekevien teknisten esimiesten, mestarien ja teknisten pienryhmien työaika ja lepoaikoja koskevat määräykset
Liite 5:	Näytäntötyötä ja vastaavaa tekevien teknisten esimiesten, mestarien ja teknisten pienryhmien työaika ja lepoaikoja koskevat määräykset
Liite 6:	Päiväteknikan tuntipalkkaisia työntekijöitä koskevat määräykset
Liite 7:	Teknisten esimiesten ja mestarien sekä teknisten pienryhmien kokonaispalkkaus/kokonaistyoaika
Liite 8:	Sopimus päiväteknikan vuosivapaasta
Liite 9:	Paikallinen sopiminen

Mikäli samasta tilanteesta on sovittu sekä työehtosopimuksessa että työehtosopimuksen liitteessä, ja säännökset ovat keskenään ristiriidassa, noudatetaan sellaisessa tilanteessa sitä mitä työehtosopimuksen liitteessä on sovittu.

I YLEINEN OSA

1 § Soveltamisala

Tällä sopimuksella sovitaan Suomen Kansallisoopperan vakituudessa ja tilapäisessä työsuhteessa olevien kuukausipalkkaisten päiväteknikan henkilökunnan, teknisten pienryhmien sekä teknisten esimiesten ja mestarien työ- ja palkkaehdoista jäljempänä ilmenevällä tavalla.

Soveltamisohje

Soveltamisalaan kuuluvat sopimuksen palkkausliitteissä mainitut tekniset työt.

Soveltamisohje

Tekniikan osastopäälliköt eivät kuulu työehtosopimuksen soveltamisalan piiriin.

2 § Työrauhavelvoite

Kaikki työtaistelutoimenpiteet, jotka kohdistuvat tähän sopimukseen kokonaisuudessaan tai johonkin sen yksityiseen määräykseen on kielletty.

Allekirjoittaneet osapuolet ovat kukin omalta osaltaan velvolliset huolehtimaan siitä, etteivät niiden jäseninä olevat ryhdy työtaistelutoimenpiteisiin eivätkä muutoinkaan riko työehtosopimuksen määräyksiä.

3 § Työnjohto ja valvonta

Oopperalla on oikeus johtaa, jakaa ja valvoa työtä sekä ottaa ja erottaa työntekijä.

4 § Työsuhteen alkaminen ja päätyminen

a. Työsuhteen alkaminen

Työsuhde ja siihen perustuvat oikeudet alkavat siitä päivästä, jona työntekijä tosiasiallisesti ryhtyy työhön.

Työntekijän on esitettävä hyväksyttävä lääkärintodistus terveydentilastaan oopperan järjestyssäännön mukaisesti. Jollei todistusta esitetä, työsopimus raukeaa määräajan päättymisen jälkeisestä päivästä lukien.

Työsopimus on aina tehtävä kirjallisesti.

Soveltamisohje

Työsopimuslain 1 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan määräaikainen työsuhde voidaan tehdä, jos työn luonne, sijaisuus, harjoittelu tai muu näihin rinnastettava määräaikaista työsopimusta edellyttävä seikka on siihen syynä tai jos työnantajalla on muu yrityksen toimintaan tai suoritettavaan työhön liittyvä, perusteltu syy määräaikaisen työsopimuksen solmimiseen.

Ellei työsopimuksessa ole toisin sovittu, katsotaan työsopimus työsuhteen alkaessa tehdyksi neljän kuukauden koeajalla, jonka kuluessa työsopimus voidaan purkaa molemmin puolin ilman irtisanomisaikaa.

b. Työsuhteen päätyminen

Työsopimuksen päätyminen ja päättämismenettely määräytyvät työsopimuslain asianomaisten määräysten mukaisesti (viittausmääräys).

Työsuhteen irtisanominen

Irtisanominen on aina toimitettava kirjallisesti.

Soveltamisohje

Työsopimuslain mukaiset irtisanomisajat ovat seuraavat:

Jos työsuhde on jatkunut keskeytyksettä, eikä muusta ole sovittu, työnantajan on irtisanoessaan työsopimuksen noudatettava

14 vuorokauden irtisanomisaikaa, jos työsuhde on jatkunut enintään vuoden;

yhden kuukauden irtisanomisaikaa, jos työsuhde on jatkunut yli vuoden mutta enintään neljä vuotta;

kahden kuukauden irtisanomisaikaa, jos työsuhde on jatkunut yli neljä vuotta, mutta enintään kahdeksan vuotta;

neljän kuukauden irtisanomisaikaa, jos työsuhde on jatkunut yli kahdeksan vuotta, mutta enintään 12 vuotta;

kuuden kuukauden irtisanomisaikaa, jos työsuhde on jatkunut yli 12 vuotta;

Jos työsuhde on jatkunut keskeytyksettä, eikä muusta ole sovittu, työntekijän on irtisanoessaan työsopimuksen noudatettava 14 vuorokauden irtisanomisaikaa, jos työsuhde on jatkunut enintään viisi vuotta;

yhden kuukauden irtisanomisaikaa, jos työsuhde on jatkunut yli viisi vuotta.

Pöytäkirjamerkintä 1

Vähintään 4-vuotuisissa määräaikaisissa työsopimuksissa noudatetaan samoja irtisanomis- ja lomautusmääräyksiä kuin toistaiseksi voimassa olevien työsopimusten osalta.

Pöytäkirjamerkintä 2

Ooppera ilmoittaa luottamusmiehelle työntekijän irtisanomisesta ja muista vastaavista toimenpiteistä kaksi viikkoa ennen päätöksen toimeenpanoa, jotta liittoa voidaan kuulla.

Työsuhteen purkaminen

Purkaminen on aina toimitettava kirjallisesti.

Pöytäkirjamerkintä

Purkamisesta on ilmoitettava luottamusmiehelle mahdollisimman aikaisessa vaiheessa.

5 §

Työntekijän ja työnantajan tehtävät ja velvollisuudet

Työntekijä on velvollinen tekemään tehtäväryhmänsä sisällä pääasiassa tehtävänimikkeensä mukaisia oopperan toimintaa palvelevia tekniseen ja esitystoimintaan liittyviä töitä.

Tilanteen niin salliessa voidaan työntekijälle antaa muitakin kuin omaan tehtävänkuvaan kuuluvia avustavia töitä.

Työnantajan on selvitettävä uudelle työntekijälle mitä työehtosopimusta hänen työsuhteessaan sovelletaan sekä luottamusmies- ja neuvottelujärjestelmä.

Jos työnantaja on antanut työntekijälle parempia etuja, taikka työnantaja ja työntekijä ovat sopineet paremmista eduista kuin tämä työehtosopimus edellyttää, ei näitä etuja tämän sopimuksen perusteella huononnetta.

II

TYÖAIKA

6 §

Yleiset työaikamääräykset

Sovellettavat määräykset ovat päivätekniikan sekä päivätyötä tekevien teknisten esimiesten, mestarien ja teknisten pienryhmien osalta liitteessä 4.

Sovellettavat määräykset ovat näytäntötyötä ja vastaavaa tekevien teknisten esimiesten, mestarien ja teknisten pienryhmien osalta liitteessä 5.

7 § Näytäntövuosittainen työaika

Sovellettavat määräykset ovat päivätekniikan sekä päivätyötä tekevien teknisten esimiesten, mestarien ja teknisten pienryhmien osalta liitteessä 4.

Sovellettavat määräykset ovat näytäntötyötä ja vastaavaa tekevien teknisten esimiesten, mestarien ja teknisten pienryhmien osalta liitteessä 5.

8 § Työvuoroluettelo

Työnantajan on laadittava työvuoroluettelo, josta käyvät ilmi säännöllisen työajan alkamisen ja päättymisen ajankohdat. Työvuoroluettelo on annettava työntekijöille tiedoksi viimeistään edellisen viikon torstaina siten, että siitä ilmenevät työntekijän työvuorot yhdeltä viikolta sitovasti ja seuraavalta alustavasti sekä viikoittainen vapaa-aika ja muut vapaapäivät kahdelta viikolta sitovasti.

Tämän jälkeen työvuoroluetteloa saa muuttaa vain töiden järjestelyyn liittyvästä painavasta syystä tai työntekijän suostumuksella. Muutokseen on pyrittävä, mikäli mahdollista, hankkimaan asianomaisen työntekijän suostumus, ja asiasta on joka tapauksessa mahdollisimman pian ja olosuhteisiin soveltuvalla tavalla ilmoitettava sille, jota muutos koskee.

Soveltamisohje

Painavana syynä pidetään mm. toiminnallisia syitä, esim. ennalta arvaamattomia tilanteita ja sairauspoissaoloja.

III TYÖAIKAKORVAUKSET

9 § Lisätyö, ylityö ja siitä maksettava korvaus

1. Lisätyötä on työaikalain 17 §:n mukainen työnantajan aloitteesta sovitun työajan lisäksi tehty työ. Lisätyö korvataan maksamalla korottamaton tuntipalkka tai antamalla vapaa-aikaa yksi tunti kultakin lisätyötunnilta.
2. Ylityöllä tarkoitetaan työtä, jota tehdään säännöllisen työajan lisäksi.

Vuorokautinen ylityö korvataan joko maksamalla 50 %:lla korotettu tuntipalkka kahdelta ensimmäiseltä vuorokautiselta ylityötunnilta ja 100 %:lla korotettu tuntipalkka kultakin seuraavalta vuorokautiselta ylityötunnilta tai antamalla työntekijälle vapaa-aikaa säännöllisenä työaikana puolitoista tuntia kahdelta ensimmäiseltä vuorokautiselta ylityötunnilta ja kaksi tuntia kultakin seuraavalta ylityötunnilta.

Näytäntövuosittainen ylityö korvataan maksamalla 50 %:lla korotettu tuntipalkka kultakin tehdyltä näytäntövuosittaiselta ylityötunnilta.

Pöytäkirjamerkintä

Tämän työehtosopimuksen liitteissä on täsmällisempiä ryhmäkohtaisia määräyksiä koskien lisätyötä, ylityötä ja niiden korvaamista.

10 § Sunnuntaityökorvaus

Työntekijällä voidaan teettää sunnuntaityötä. Sunnuntaina, kirkollisena juhlapäivänä, itsenäisyyspäivänä, vapunpäivänä, pääsiäislauantaina, juhannuspäivänä ja juhannus- ja jouluaattona sekä uudenvuoden ja vapun aaton klo 18.00 jälkeen tehtyä työtä pidetään sunnuntaityönä.

Sunnuntaityönä pidetään myös niiden viikonloppujen lauantaina klo 18.00 jälkeen tehtyä työtä, jolloin työntekijä tekee työtä myös sunnuntaina.

Kyseisinä päivinä tehdystä työstä maksetaan varsinaisen palkan lisäksi korottamaton tuntipalkka kultakin työtunnilta tai annetaan vastaava vapaa-aika säännöllisenä työaikana.

Soveltamisohje

Sunnuntaityöstä on säädetty työaikalain 33 §:ssä. Oopperassa taiteellista työtä tehdään laatunsa vuoksi säännöllisesti kaikkina viikonpäivinä. Päivätyöntekijöiltä sunnuntaityön teettäminen edellyttää erillistä suostumusta.

11 § Työaikakorvausten suorittaminen

1. Lisä-, yli- ja sunnuntaityökorvauksen suorittamisen edellytyksenä on, että työhön käytetty aika on luotettavasti selvitetty ja työ on suoritettu työnantajan antaman määrärauksen perusteella.
2. Lisä-, yli- ja sunnuntaityön rahakorvauksen laskemiseksi tarvittava tuntipalkka saadaan jakamalla kalenterikuukauden varsinainen palkka päivätekniikassa luvulla 157, ja teknisissä pienryhmissä ja teknisillä esimiehillä ja mestareilla luvulla 154.

12 § Hälytysluonteinen työ ja siitä maksettavat korvaukset

Hälytysluonteisessa työssä työ tehdään hälytyskutsun perusteella ja työntekijä joutuu tulemaan säännöllisen työaikansa ulkopuolella hänen jo poistuttuaan työpaikalta.

Hälytysluonteista työtä ei kuitenkaan ole työ, joka jatkuu keskeytyksettä työtuntijärjestelmään merkityn työvuoron jälkeen.

Hälytysluonteisen työn aiheuttaman ylimääräisen haitan korvauksena suoritetaan erillistä ns. hälytysrahaa seuraavasti:

- a) perustuntipalkka kahdelta tunnilta, jos hälytyskutsu on annettu klo 06.00 - 21.00 välisenä aikana.
- b) perustuntipalkka kolmelta tunnilta, jos hälytyskutsu on annettu klo 21.00 - 06.00 välisenä aikana.

c) lyhyemmästä kuin yhden tunnin pituisesta hälytysluonteisesta työstä maksetaan kuitenkin yhden tunnin palkka.

d) hälytysluonteista työtä ei voida korvata lyhentämällä vastaavasti työntekijän säännöllistä työaikaa.

Mikäli hälytystyö on ylityötä, maksetaan tästä työstä myös ylityökorvaus tämän työehtosopimuksen ylityömääräyksien mukaisesti.

Hälytysrahan maksaminen ei vähennä oikeutta työehtosopimuksen mukaisiin muihin korvauksiin.

Milloin kutsu hälytysluonteiseen työhön on annettu klo 21.00 - 06.00 välisenä aikana, ja työ on lisäksi tehty mainittuna aikavälinä, maksetaan näin tehdystä työstä kaksinkertainen perustuntipalkka.

13 § Hätätyö

Mikäli työntekijä joutuu olemaan työssä, jonka on aiheuttanut luonnontapaturma, tapaturma tai muu seikka, jota ei ennakolta ole voitu tietää ja tämä on saanut aikaan keskeytyksen oopperan säännöllisessä toiminnassa tai vakavasti uhkaa johtaa sellaiseen taikka hengen, terveyden tai omaisuuden joutumisen vaaranalaiseksi, pidetään työtä hätätyönä. Tällaisen työn tekemisestä ei ole oikeutta kieltäytyä.

IV VUOSILOMAT JA MUUT VUOSITTAISET VAPAAT

14 § Vuosiloman, vuosilomapalkan ja lomarahen ansainta

Vuosiloman pituus määräytyy sen mukaan kuinka kauan työntekijä on ollut oopperan palveluksessa tai siihen verrattavassa työsuhteessa.

Pöytäkirjamerkintä 1

Oopperan palvelukseen verrattavaksi ajaksi lasketaan soveltuvin osin palvelu teattereissa, radio-, TV- ja elokuvatuotannossa tai muussa tehtäväkuvaa vastaavassa työssä sekä asevelvollisuus- tai siviilipalvelusaika. Sen lisäksi vähintään vuoden kestävästä alan ammattikoulutuksesta hyvitetään yksi vuosi.

Pöytäkirjamerkintä 2

(Aikaisemmin voimassa olleet edut) Työehtosopimuksen vuosilomamääräykset eivät muuta työsuhteen ehtoja niiden päivätyöntekijöiden osalta, jotka ovat olleet oopperan työsuhteessa 28.2.1994 ja joiden voimassa olevissa työehtosopimuksissa on sovittu työehtosopimusta paremmasta vuosivapaoikeudesta, eikä niiden päivätyöntekijöiden osalta, joiden voimassa oleva työehtosopimus oopperaan on solmittu 1.3.1994 – 31.12.1996 välisenä aikana, sen tasoisena kuin he ovat saaneet vuoden 1996 lomakaudella työaikakokeilun aikana voimassa olleiden sopimusmääräysten mukaisesti.

Pöytäkirjamerkintä 3

Suomen Kansallisoopperan päivatekniikan työntekijöiden osalta sovelletaan tämän työehtosopimuksen liitettä 8, jossa on sovittu mahdollisuudesta kerryttää vuosivapaata ns. aikaisemmin voimassa olleiden etujen suuntaisesti.

Työntekijä ansaitsee vuosilomaa seuraavasti:

Jos palvelusaika on lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä kestänyt alle 1 vuoden, kaksi arkipäivää jokaista vuosilomalain mukaista lomanmääräytymiskuukautta kohden.

Jos palvelusaika on lomakautta edeltävän lomanmääräytymisvuoden loppuun mennessä kestänyt vähintään 1 vuoden, kaksi ja puoli arkipäivää jokaista vuosilomalain mukaista lomanmääräytymiskuukautta kohden.

Jos palvelusaika on yhteensä vähintään 10 vuotta, kolme arkipäivää jokaista vuosilomalain mukaista lomanmääräytymiskuukautta kohden.

Lomanmääräytymisvuosi on vuosilomalain mukainen.

15 § Vuosiloman antaminen

1. Vuosiloma annetaan lomakauden aikana.
2. Vuosilomasta on ilmoitettava viimeistään kaksi kuukautta ennen sen alkamista.
3. Vuosivapaan yhtäjaksoisuudesta voidaan poiketa vierailunäytäntöjen tai muun erityisen syyn vuoksi.

Soveltamisohje

Erityisenä syynä pidetään esimerkiksi valtiovierailuohjelmaan liittyviä tilaisuuksia. Vuosiloman jakamisesta on sovittava työntekijän kanssa.

4. Vuosilomalle lähdetessä on työntekijälle ilmoitettava ensimmäinen loman jälkeinen työpäivä, ja viimeistään 2 viikkoa ennen loman päättymistä täsmällinen työvuoro.

16 § Vuosilomapalkka

Työntekijälle maksetaan vuosiloman ajalta hänen normaalia kuukausipalkkaansa vastaava määrä kertyneen vuosiloman mukaisesti. Vuosilomapalkkaa määrättäessä otetaan huomioon säännöllisenä työaikana ilta-, yö- ja sunnuntaityöstä maksettavat korvaukset.

17 § Lomaraha

1. Lomarahana maksetaan 50 % vuosilomapalkasta. Lomaraha maksetaan lomaltapaluun jälkeen viimeistään seuraavan palkanmaksun yhteydessä.
2. Lomarahaa ei makseta lomalta tai sen osalta, jos työntekijä on välittömästi ennen loman tai sen osan alkamista tai välittömästi loman tai sen osan päätyttyä ollut työstä pois luvottomasti tai ilman pätevää syytä.
3. Lomaraha maksetaan lomakorvauksiin niiden maksamisen yhteydessä.

4. Lomarahaa ei makseta lomakorvaukseen, jos työntekijä jättää irtisanomisajan noudattamatta tai purkaa määräaikaisen työsopimuksen tärkeän syyn sitä vaatimatta taikka työntekijälle, jonka työsopimuksen työnantaja on purkanut.

18 § Lomakorvaus

Työsuhteen päättyessä työntekijälle suoritetaan täysiltä lomanmääräytymiskuukausilta vuosilomapalkkaa vastaava lomakorvaus ajalta, jolta hän siihen mennessä ei ole saanut lomaa tai lomakorvausta.

19 § Muut vapaat

Jouluaatto ja joulupäivä ovat vapaapäiviä.

V TYÖLOMA

20 § Oikeus sairauslomaan

1. Työntekijällä on oikeus saada sairauslomaa, jos hän on todistetusta sairaudesta, viasta tai vammasta johtuvan työkyvyttömyyden vuoksi estynyt hoitamasta tehtäviään.
2. Työntekijän on esitettävä työkyvyttömyydestään hyväksyttävä lääkärintodistus. Työkyvyttömyys voidaan osoittaa myös muulla luotettavalla tavalla enintään kolmen päivän pituisen työkyvyttömyyden osalta.

Pöytäkirjamerkintä

Oopperan työterveyspalveluoppaassa on tarkempia ohjeita työntekijän oikeudesta työterveyspalveluihin.

21 § Sairausloma-ajan palkka

1. Työntekijällä on oikeus saada 20 §:ssä tarkoitetun sairausloman ajalta
  - 1) varsinainen palkkansa, mikäli sairauslomapäivien lukumäärä kalenterivuodessa on enintään 60;
  - 2) 75 % varsinaisesta palkasta siltä osin, kuin sairauslomapäivien lukumäärä kalenterivuodessa ylittää 60; sekä
  - 3) 60 % varsinaisesta palkasta siltä osin kuin yhdenjaksoisten sairauslomapäivien lukumäärä ylittää 180 sairausloman alkamispäivästä lukien.

Sairausajan palkka maksetaan kalenterivuoden vaihtumisen jälkeen 1 ja 3 kohtien mukaisesti myös silloin, kun yhdenjaksoisten sairauslomapäivien määrä on ylittänyt 180.

2. Työntekijällä on oikeus sairausajan palkkaan työsuhteen alusta lukien. Alle kuukauden kestäneissä työsuhteissa maksetaan sairastumispäivältä ja 9 seuraavalta arkipäivältä 50 % varsinaisesta palkasta.

3. Sairausloman ajalta ei makseta palkkaa sen jälkeen kun sairauslomaa on myönnetty jatkuvana yhdessä tai useammassa erässä yli 12 kuukaudeksi. Sairausloma katsotaan jatkuvaksi, ellei sitä ole keskeyttänyt vähintään 30 kalenteripäivän pituinen työssäolo.
4. Sairausajan palkkaa laskettaessa otetaan huomioon säännöllisenä työaikana edellisenä kalenterivuonna työntekijälle ilta- ja yötyöstä sekä sunnuntaityöstä maksettujen korvausten keskiarvon mukaan laskettu summa.

22 § Työtapaturma ja ammattitauti

1. Jos työntekijä tapaturman tai ammattitaudin johdosta on tullut työkyvyttömäksi, maksetaan hänelle työkyvyttömyyden vuoksi myönnetyn sairausloman ajalta kutakin työtapaturmaa ja ammattitautia kohden varsinainen palkkansa 90 päivän ajanjaksolta tai sen jälkeen kaksi kolmasosaa palkasta, yhteensä kuitenkin enintään yhden vuoden ajalta.
2. Palkkaa ei makseta silloin, kun työtapaturma on työntekijän itselleen tahallisesti tai törkeällä tuottamuksella aiheuttama.
3. Mikäli tapaturmavakuutuslain mukaista tapaturmakorvausta ei myönnetä täysimääräisenä, maksetaan työntekijälle sairausajan palkka 21 §:n mukaisesti.

23 § Äitiys-, erityisäitiys-, isyys-, vanhempain- ja adoptiovapaa

1. Työntekijällä on oikeus saada äitiysvapaan 72 ensimmäiseltä arkipäivältä varsinainen palkkansa edellyttäen, että
  - 1) työntekijä on ollut oopperan palveluksessa välittömästi ja keskeytyksettä ennen äitiysvapaan alkamista vähintään kaksi kuukautta;
  - 2) äitiysvapaata on haettu viimeistään kaksi kuukautta ennen äitiysvapaan alkamista; ja
  - 3) työnantajalle esitetään lääkärin tai terveyskeskuksen antama sairausvakuutuslaissa tarkoitettu todistus raskauden kestosta ja lasketusta synnytysajasta.
2. Työntekijällä on oikeus saada isyysvapaan kuudelta ensimmäiseltä arkipäivältä varsinainen palkkansa. Isyysvapaan palkanmaksun edellytykset ovat samat kuin 1. kohdassa on todettu äitiysvapaan palkanmaksun edellytyksistä.
3. Erityisäitiys- tai vanhempainvapaan ajalta ei työntekijälle makseta palkkaa.
4. Mikäli työntekijä adoptoi alle 6-vuotiaan lapsen, hänelle annetaan lapsen haltuunottopäivästä alkaen 72 arkipäivän pituinen äitiysvapaaseen rinnastettava palkallinen loma. Työntekijän on ilmoitettava adoptiosta viivyttämättä saatuaan siitä tiedon. Adoptiovapaan palkanmaksun edellytykset ovat samat kuin 1. kohdassa on todettu äitiysvapaan palkanmaksun edellytyksistä.

Työntekijän perhevapaista on säädetty työsopimuslain 4 luvussa.

Soveltamisohje

Palkallisen adoptiovapaan voi pitää jompikumpi adoptiovanhemmista 23 §:n 4. kohdan mukaisesti.

24 § Tilapäinen hoitovapaa

1. Työntekijällä on oikeus saada alle kymmenvuotiaan tai vammaisen lapsensa tai muun hänen taloudessaan vakituisesti asuvan alle kymmenvuotiaan tai vammaisen lapsen sairastuessa äkillisesti lapsen hoidon järjestämiseksi tai tämän hoitamiseksi hoitovapaata enintään neljä työpäivää kerrallaan. Lapsen molemmat vanhemmat tai huoltajat eivät saa pitää tilapäistä hoitovapaata samanaikaisesti.

Soveltamisohje

Sama oikeus on myös lapsen vanhemmalla, joka ei asu tämän kanssa samassa taloudessa.

2. Työntekijän on ilmoitettava työnantajalle tilapäisestä hoitovapaasta ja sen arvioidusta kestoajasta niin pian kuin mahdollista. Työnantajan pyynnöstä työntekijän on esitettävä luotettava selvitys tilapäisen hoitovapaan perusteesta.
3. Työntekijälle maksetaan palkka tilapäisen hoitovapaan ajalta, kuitenkin enintään neljältä työpäivältä. Palkka maksetaan 23 §:n mukaisesti.
4. Palkan maksamisen edellytyksenä on, että poissaolo on sairastuneen lapsen hoidon järjestämiseksi tai hoitamiseksi välttämätön. Palkallisuuden edellytyksenä on lisäksi, että molemmat vanhemmat ovat ansiotyössä tai kysymyksessä on yksinhuoltaja ja että lapsen sairaudesta esitetään vastaava selvitys kuin mitä työntekijän omasta sairaudesta vaaditaan.

Soveltamisohje

Työntekijän hoitovapaasta, osittaisesta hoitovapaasta ja poissaolosta pakottavista perhesyistä on säädetty työsopimuslain 4 luvussa.

25 § Päivärahan siirtyminen työnantajalle

1. Työntekijän oikeus sairausvakuutuslain mukaiseen päivä- tai äitiysrahaan siirtyy palkallisen sairausloman tai äitiysvapaan ajalta työnantajalle siltä osin kuin päivä- tai äitiysrahan määrä ei ylitä hänen samalta ajalta saamaansa palkan määrää.
2. Työntekijä, jolle maksetaan tämän sopimuksen mukaisesti palkkaa sairausloman tai äitiysvapaan ajalta, on velvollinen noudattamaan niitä määräyksiä ja ohjeita, joita annetaan sairausvakuutuslain nojalla työnantajalle suoritettavan päivä- ja äitiysrahan hakemista varten.
3. Sairausloma- tai äitiysvapaa-ajan palkka maksetaan vähennettynä päivä- tai äitiysrahan määrällä, jos oikeus päivä- tai äitiysrahaan ei siirry työnantajalle siksi, että työntekijä on laiminlyönyt noudattaa edellisessä momentissa tarkoitettuja määräyksiä ja ohjeita.

4. Mikäli kertausharjoitusten ajalla on maksettu työntekijälle palkkaa, oikeus kertausharjoituksista maksettuihin päivärahoihin siirtyy työnantajalle.

26 § Eräät muut poissaolot

Työntekijän palkasta ja vuosilomasta ei vähennetä hänen perheensä piirissä sattuvan äkillisen sairauden, läheisen omaisen kuoleman tai yhteiskunnallisen luottamustehtävän, muuttovapaan, työntekijän 50- ja 60-vuotispäivien ja omien vihkiäisten ja parisuhteen rekisteröintipäivän sekä varusmiespalveluksen edellyttämän kutsunnan ja reservin harjoitusten vuoksi annettavaa lyhyttä tilapäistä lomaa. Tällaisesta lomasta on sovittava asianomaisen esimiehen kanssa.

Pöytäkirjamerkintä

Lähiomaisella tarkoitetaan työntekijän aviopuolisoa ja lapsia sekä hänen aviopuolisonsa lapsia, työntekijän vanhempia ja hänen aviopuolisonsa vanhempia sekä työntekijän veljiä ja sisaria.

Mitä edellä on sanottu aviopuolisosta, sovelletaan myös avopuolisoon ja rekisteröidystä parisuhteesta annetussa laissa (950/2001) tarkoitetun parisuhteen osapuoleen.

27 § Opintovapaa

Opintovapaalakia sovellettaessa

- 1) synnytyksestä aiheutuvan työkyvyttömyyden katsotaan alkavan synnytyksestä ja päättyvän kuuden viikon kuluttua, ellei lääkärintodistuksesta muuta ilmene.
- 2) Opintovapaalakia ei sovelleta ammattiyhdistyskoulutukseen.

Soveltamisohje

Opintovapaasta on säädetty opintovapaalaissa ja -asetuksessa.

Mikäli opintovapaalla oleva anoo äitiysvapaata, keskeytetään opintovapaan vuoksi myönnetty työloma kahdeksannesta työkyvyttömyyspäivästä lukien. Tällöin ensimmäisenä työkyvyttömyyspäivänä pidetään synnytyspäivää ja työkyvyttömyyden katsotaan jatkuvan kuusi viikkoa synnytyksestä, ellei työkyvyttömyys lääkärintodistuksen mukaan ole alkanut aikaisemmin tai kestänyt kauemmin. Kyseinen aika (viisi viikkoa tai lääkärintodistuksen mukainen tätä pidempi työkyvyttömyysaika) on yleensä palkallista äitiysvapaata. Välittömästi tämän äitiysvapaan jälkeen jatkuu opintovapaan vuoksi myönnetty työloma.

28 § Kuolemantapaus

Työntekijän kuoltua maksetaan hänen omaisilleen hänen palkkansa kuolinpäivään asti sekä lisäksi kuukauden palkka kuolinpäivästä lukien.

VI PALKKAUS

29 § Palkkausperusteet

Palkkausjärjestelmän uudistus on käynnissä. Palkoista on sovittu toistaiseksi tämän sopimuksen liitteiden mukaisin ehdoin.

Tämän sopimuksen soveltamispiiriin kuuluvan työntekijän palkka on kuukausipalkka, jonka suuruus määräytyy tehtäväkohtaisena, ja johon voidaan lisätä erilaisia henkilö- ja työkohtaisia sekä olosuhteista johtuvia lisiä erikseen sovittuna.

Mikäli työntekijän kanssa sovitaan, tai hänet työsopimuksensa perusteella määrätään hoitamaan tilapäisesti omaa tehtävätasoaan alemmin palkattua tehtävää, maksetaan hänelle tältä ajalta hänen oman tehtävätasonsa mukainen palkka.

Mikäli työntekijän kanssa sovitaan, tai hänet työsopimuksensa perusteella määrätään hoitamaan tilapäisesti omaa tehtävätasoaan korkeammin palkattua tehtävää, maksetaan hänelle tältä ajalta tämän tehtävätason mukainen palkka.

30 § Palkanmaksu

Palkka maksetaan säännöllisesti ennakolta ilmoitettuina kiinteinä palkanmaksupäivinä.

Palkan tulee olla työntekijän nostettavissa hänen määräämässään rahalaitoksessa. Mikäli palkanmaksupäivä ei ole rahalaitoksen aukiolopäivä, tulee palkan olla työntekijän nostettavissa palkanmaksupäivää edeltävänä viimeisenä tällaisena työ- tai aukiolopäivänä.

31 § Palkan laskeminen kuukautta lyhyemmältä ajalta

Milloin työntekijän palkka lasketaan vajaalta kalenterikuukaudelta, lasketaan kalenteripäivän palkka jakamalla kuukausipalkka kyseisessä kuukaudessa olevien kalenteripäivien lukumäärällä.

32 § Matkustaminen, matkustamisen lukeminen työajaksi ja matkakustannusten korvaaminen

Matkustaminen sijoitetaan työntekijän työvuoroluettelon mukaiselle työpäivälle säännölliselle työajalle. Säännöllisenä työaikana tapahtuva matkustaminen on työaikaa. Säännölliseksi työajaksi luetaan 8 tuntia, vaikka matkaan käytetty aika alittaisi 8 tuntia.

Matkustaminen voidaan sijoittaa sunnuntai- tai pyhäpäivälle tai muulle työntekijän työtuntijärjestelmän mukaiselle vapaapäivälle vain työntekijän suostumuksella. Tällöin työmatkasta maksetaan matka-ajan palkka säännöllistä työaikaa vastaavasti enintään kahdeksalta tunnilta yksinkertaisen tuntipalkan mukaan.

Säännöllisenä työaikana tapahtuva matkustaminen merkitään 8 §:ssä tarkoitettuun työvuoroluetteloon.

Matkakustannusten korvaamiseen sovelletaan valtion virka- ja työehtosopimusta matkakustannusten korvaamisesta (valtion matkustussääntö).

Kotimaankiertuetyötä on pääkaupunkiseudun ulkopuolella suoritettava työ, josta maksetaan 15 prosentilla korotettua perustuntipalkkaa.

Ulkomaankiertuetyötä on ulkomailla tapahtuva työ, josta maksetaan 25 prosentilla korotettua perustuntipalkkaa.

Soveltamisohje

Kiertuetyökorvausta maksetaan työajaksi laskettavan työn osalta.

Ulkomailla suoritettavista töistä sovitaan ennen matkaa kussakin tapauksessa erikseen noudattaen tätä sopimusta soveltuvin osin.

Pöytäkirjamerkintä

Ulkomaanmatkalla tarkoitetaan myös laivalla Suomen aluevesirajan ulkopuolella tehtyä matkaa, silloin kun alus poikkeaa ulkomaan satamaan.

Kiertuetyössä lepoaikaan ei lueta aikaa, joka kuluu majoitus- ja työn suorittamispaikan väliseen matkaan. Mikäli kiertue tulee tapahtumaan erittäin haitallisissa olosuhteissa tai poikkeuksellisin työmenetelmin sovitaan lisäkorvauksista erikseen. Edellä mainitut lisät perustuntipalkkaan eivät poista oikeutta muihin tässä sopimuksessa mainittuihin korvauksiin.

Ooppera on velvollinen järjestämään työntekijälle hotelli- tai muun asiallisen majoituksen olosuhteet huomioon ottaen kiertue- ja matkatyön ajaksi. Majoituspaikan tulee sijaita kohtuullisen lähellä työn suorittamispaikkaa.

VII ERITYISIÄ MÄÄRÄYKSIÄ

33 § Työpuku ja suojavaatetus

Ooppera hankkii työssä tarvittavien varusteiden ja suojavaatetuksen lisäksi työntekijälle käytettäväksi henkilökohtaisen, tehtävien kannalta tarkoituksenmukaisen työpuvun sellaisessa työssä, jossa työpuvun käyttöä on pidettävä työn luonteen tai olosuhteiden vuoksi tarpeellisena.

Työpuvut uusitaan tarpeen mukaan, kuitenkin keskimäärin näytöntökausittain.

34 § Työntekijän rikkomukset

Työntekijän rikkomuksista ja varoituksista sekä niiden seuraamuksista säädetään oopperan järjestyssäännössä.

Varoitus on annettava viikon kuluessa rikkeestä tai siitä, kun rike tuli työnantajan tietoon, ja siitä on ilmoitettava asianomaiselle luottamusmiehelle ja paikalliselle työntekijäyhdistykselle.

35 § Työehtosopimuksen määräyksistä poikkeaminen

Tämän työehtosopimuksen määräyksistä voidaan poiketa sopimalla siitä luottamusmiehen kanssa.

Soveltamisohje

Sopimuksen liitteessä 9 on paikallista sopimista koskevat säännökset.

36 § Järjestäytymisvapaus

Järjestäytymisvapaus on molemmin puolin loukkaamaton.

Jos työntekijä katsoo, että hänet on erotettu hänen yhdistykseen kuulumisensa vuoksi, on hänen ennen kuin muihin toimenpiteisiin asiassa ryhdytään, yhdistyksen välityksellä pyydettävä tutkimusta asiassa.

37 § Jäsenmaksuperintä

Ooppera pidättää, mikäli työntekijä on antanut siihen valtuutuksen, hänen palkastaan palkanmaksukuukausittain ammattiliiton jäsenmaksut, jotka tilitetään ammattiliiton ilmoittamalle pankkitilille.

38 § Koulutustilaisuudet

Ammatillinen koulutus

Milloin työntekijä työnantajan lähettämänä osallistuu ammattitaidon edistämistä tarkoittavaan koulutustilaisuuteen, työnantaja maksaa kurssimaksun ja täysylläpitokorvauksen kurssin ajalta. Matkustamisen osalta noudatetaan palkkasopimuksen matkustusmääräyksiä.

Työntekijän ammatillisesta koulutuksesta ja sen tarpeesta on sovittava oopperan ja työntekijän edustajain kanssa.

Järjestökoulutus

Koulutusopimuksen mukaisen luottamusmiehen- ja työsuojelukoulutuksen lisäksi ooppera pyrkii järjestämään ammattiosastojen toimihenkilöille tilaisuuden osallistua Palvelualojen Ammattiliitto PAM ry:n ja SAK:n järjestämään järjestökoulutukseen.

39 § Järjestötoiminta

Työntekijän vuosilomaoikeutta ei vähennetä siltä ajalta, jonka hän joutuu käyttämään osapuolten välisiin työehtoja koskeviin neuvotteluihin.

Työntekijän työajasta ei vähennetä osallistumista Palvelualojen Ammattiliitto PAM ry:n edustajiston ja hallituksen eikä näiden asettamien pysyvien valmisteluelinten kokoukseen, jos ne sattuvat työvuorjärjestelmän mukaiseen työaikaan. Työntekijän on ilmoitettava osallistumisestaan em. kokouksiin, mikäli mahdollista viikkoa ennen kokousta.

Pöytäkirjamerkintä

Pysyvillä valmisteluelimillä tarkoitetaan toimielimiä, joiden tehtävänä on valmistella vähintään koko Palvelualojen Ammattiliitto PAM ry:n kenttää koskevia yleisiä kysymyksiä sekä tämän työehtosopimuksen sopimuslatoimikuntien toimintaa.

Liitto sitoutuu ilmoittamaan oopperalle tässä tarkoitettujen liiton hallinto- ja valmisteluelintensä oopperan palveluksessa olevien jäsentensä nimet.

40 § Työhön opastus

Työnantajan nimeämälle työntekijälle, joka oman toimensa ohella perehdyttää tai kouluttaa uutta työntekijää työympäristöön ja työtehtäviin, maksetaan työhön opastuksesta erillistä paikallisesti sovittavaa korvausta. Sopimus tehdään työnantajan ja työntekijän kesken, ja asiassa kuullaan luottamusmiestä.

Pöytäkirjamerkintä

Uuteen palkkausjärjestelmään siirryttäessä säännönmukaisesti työtehtäviin kuulunut työhön opastajan korvaus huomioidaan joko tehtäväkohtaisena tai henkilökohtaisena palkan osana.

41 § Luottamusmiehet

Luottamusmiehet valitaan kaksivuotiskausittain vuorovuosin työsuojeluhenkilöstön kanssa.

Luottamusmieskorvaukset määräytyvät ryhmäkohtaisesti, ja niitä korotetaan sovelletun käytännön mukaisesti.

42 § Yleiset sopimukset

Tämän sopimuksen osana noudatetaan soveltuvin osin seuraavia TT:n ja SAK:n välisiä yleisiä sopimuksia:

- Yleissopimus vuodelta 1997
- Lomapalkkasopimus vuodelta 2001
- Irtisanomissuojaa ja lomautusta koskeva yleissopimus soveltamisohjeineen vuodelta 2001

Pöytäkirjamerkintä

Mikäli TT ja SAK solmivat sopimuskaudella uusia yleisiä sopimuksia, noudatetaan niitä tämän työehtosopimuksen soveltamisalalla, ellei näiden uusien yleisten sopimusten soveltamisala- ja voimaantulosäännöksistä muuta johdu.

43 § Erimielisyyksien ratkaiseminen

Tämän sopimuksen tulkintaa tai rikkomista koskevista erimielisyyksistä on ensin neuvoteltava asianomaisen esimiehen ja työntekijän tai luottamusmiehen kesken ja ellei sovintoa synny, luottamusmiehen ja oopperan välillä. Jollei näin päästä yksimielisyyteen ja jos jompikumpi osapuolista haluaa viedä asian ns. liittotasokäsittelyyn, laaditaan asiasta muistio, jonka perusteella käsittely liittotasolla

tapahtuu. Osapuolet voivat kukin saattaa asian tarvittaessa työtuomioistuimen ratkaistavaksi.

44 § Neuvottelu- ja kanneoikeuden vanhentuminen

Liittoneuvotteluja on vaadittava vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana vaatimuksen perusteena oleva tapahtuma on sattunut tai olosuhde syntynyt.

Kanne työtuomioistuimessa on pantava vireille neljän kuukauden kuluessa liittoneuvottelujen päättymisestä.

45 § Sopimuksen voimassaoloaika

Työehtosopimus liitteineen tulee voimaan 1. päivänä maaliskuuta 2010 ja on voimassa 29. päivään helmikuuta 2012. Sen jälkeen sopimus on voimassa vuoden kerrallaan, jollei sitä jommaltakummalta puolen sanota irti viimeistään kaksi kuukautta ennen sopimuskauden päättymistä. Irtisanomisesta huolimatta noudatetaan sopimusmääräyksiä kuitenkin siihen ajankohtaan saakka, jona uutta sopimusta koskevien neuvottelujen on todettu päättyneen.

Sopimuksen irtisanoja on velvollinen irtisanomisen yhteydessä ilmoittamaan kirjallisesti pääkohdittain ne muutokset, jotka työehtosopimukseen halutaan tehdä. Muussa tapauksessa irtisanominen on mitätön.

LIITE 1: OPPERAN PÄIVÄTEKNIIKAN PALKAT, TEHTÄVÄRYHMÄT JA TYÖNIMIKKEET

Tehtävänimike määrittelee tehtävän vähimmäistason kussakin tehtäväryhmässä. Tehtävän kuvauksella määritellään kunkin tehtävän pääasiallinen sisältö.

1. Tehtäväryhmä I   1.3.2010 lukien   1691,25 euroa

Työskentely tapahtuu esimiehen antamien työohjeiden ja/tai työpiirustuksien perusteella tehtäväkokonaisuuteen liittyen.

Lavastemaalari

Suorittaa lavasteisiin liittyvät maalaus-, pintakäsittely- ja muotoilutyöt.

Lavastepuuseppä

Valmistaa lavasteisiin liittyvät puu- ja vastaavat rakenteet sekä huonekalut.

Lavastemetallimies

Valmistaa lavasteisiin liittyvät metallirakenteet ja -esineet.

Lavastetyöntekijä

Suorittaa lavasteisiin liittyviä valmistelu- ja kokoonpanotöitä sekä muita soveltuvia maalaamon töitä.

Pukuompelija

Suorittaa puvustuksiin liittyvät ompelutyöt.

Hatuntekijä

Valmistaa päähineet.

Vaatturi

Ottaa pukujen vaatimat mitat, piirtää kaavat, leikkaa kankaat ja sovittaa puvut.

Verhoilija

Verhoilija suorittaa lavasteiden verhoilutöitä.

Tarpeistonvalmistaja

Valmistaa ja huoltaa tarpeistoa.

2. Tehtäväryhmä II   1.3.2010 lukien   1691,25 euroa

Työskentely tapahtuu yleensä ilman esimiehen ohjeita omien työsuunnitelmien pohjalta.

Sijoittelu tähän ryhmään sovitaan oopperan ja työntekijäin edustajien keskinäisten neuvottelujen perusteella. Sijoittelu tähän ryhmään voi olla myös produktiokohtainen.

Pukuvarastonhoitaja

Vastaa pukuvarastosta sekä hoitaa pukujen ja asujen varastoinnin.

Suutari

Suorittaa näytännöissä ja harjoituksissa tarvittavien jalkineiden valmistuksen ja korjauksen.

Vanhempi suutari

Suutarin tehtävien lisäksi vastaa suutarinverstaan töiden kokonaistoteutuksesta.

3. Tehtäväkohtainen palkanlisä

Seuraaville maksetaan tehtäväkohtaista palkanlisää:

Vanhempi puuseppä

Lavastepuuseppän tehtävien lisäksi toimii esimiehen apulaisena vastaten osakokonaisuuksista.

Vanhempi metallimies

Lavastemetallimiehen tehtävien lisäksi toimii esimiehen apulaisena vastaten osakokonaisuuksista.

Koruntekijä

Valmistaa puvustukseen liittyvät korut ja koristeet.

Sovitusassistentti

Suorittaa pukujen sovitukseen liittyvät valmistelutyöt ja avustaa sovituksissa.

Värjäri

Suorittaa värjäys ja patinointityötä.

4. Vaativat tehtävät

Mikäli työntekijän henkilökohtainen tehtäväkokonaisuus on poikkeavan laaja, monipuolinen tai erityistä ammattitaitoa ja itsenäisyyttä vaativa, maksetaan hänelle vähintään 2 palkkaluokkaa vastaavaa euromääräistä ammattitaitolisää.

5. Ikälisät

Ikälisät säilytetään ennen palkkajärjestelmän uudistamista sovelletun käytännön mukaisina.

LIITE 2: OPPERAN TEKNISTEN PIENRYHMIEN PALKAT JA TEHTÄVÄRYHMITTELY

TEHTÄVÄRYHMÄ I 1.3.2010 lukien 1650,34 euroa

Työskentely tapahtuu esimiehen antamien työohjeiden ja/tai työpiirustusten perusteella tehtäväkokonaisuuteen liittyen.

Kampaaja

Valmistaa näytäntöjen ja harjoitusten vaatimat kampaukset, suorittaa hiuslaitteiden kiinnitykset sekä huoltaa peruukit.

Maskeeraaja

Valmistaa näytäntöjen ja harjoitusten vaatiman naamioinnin.

Kampaaja-maskeeraaja

TEHTÄVÄRYHMÄ II 1.3.2010 lukien (+ 0,55 %) 1746,29 euroa

Työskentely tapahtuu esimiehen antamien työohjeiden ja/tai työpiirustusten perusteella tehtäväkokonaisuuteen liittyen.

Tehtävän hoitaminen edellyttää erityiskoulutusta tai muulla tavoin hankittua pätevyyttä.

Äänimies

Suorittaa näytäntöjen ja harjoitusten vaatimat ääni- ja kuvalaitteiden asennus-, siirto- ja varastointityöt, suorittaa tallennus- ja toistotehtävät sekä näihin liittyvät huolto-, käyttö ja ohjelmointityöt vastaten tehtäväalueen osakokonaisuuksista.

Valaistusoperaattori

Suorittaa valopöytien käyttö- ja ohjelmointitehtäviä tai toimii valaistumestarin apulaisena vastaten osakokonaisuuksista.

Näyttämöoperaattori

Suorittaa näyttämökoneistojen käyttö- ja ohjelmointitehtäviä ja toimii näyttämömestarin apulaisena vastaten osakokonaisuuksista.

VAHTIMESTARIT 1.3.2010 lukien 1557,11 euroa

Vahtimestari

Vastaa kiinteistön teknisistä valvonta- ja viestintäjärjestelmistä, niiden ylläpidosta ja käytöstä sekä pienkuljetusten järjestelyistä.

Aulavahtimestari

Huolehtii yleisön palvelusta, järjestyksenpidosta ja turvallisuudesta oopperan tiloissa.

Soveltamisohje

Vahtimestarit noudattavat teknisten pienryhmien säännöksiä soveltuvin osin.

TEHTÄVÄKOHTAINEN PALKKANLISÄ

Seuraaville maksetaan tehtäväkohtaista euromääräistä palkanlisää.

Vanhempi äänimies

Äänimiehen tehtävien lisäksi toimii äänimestarin apulaisena.

VAATIVAT TEHTÄVÄT

Mikäli työntekijän henkilökohtainen tehtäväkokonaisuus on poikkeavan laaja, monipuolinen tai erityistä ammattitaitoa ja itsenäisyyttä vaativa, maksetaan hänelle euromääräinen ammattitaitolisä (aikaisemmin suuruudeltaan kaksi palkkaluokkaa).

Ikälisät

Ikälisät säilytetään ennen palkkajärjestelmän uudistamista sovelletun käytännön mukaisina.

LIITE 3: OOPERAN TEKNISTEN ESIMIESTEN JA MESTAREIDEN PALKAT JA TEHTÄVÄRYHMITTELY

Palkat on muutettu euroiksi.

N-TAULUKKO

Tekniikan esimiesten ja mestareiden palkkataulukko 1.3.2010 alkaen

Ikä- lisät		
0	1 814,47	Nuorempi esimies/ -mestari
1	1 877,97	
2	1 947,61	Apul.esimies/ -mestari
3	2 016,16	
4	2 092,32	Puvuston teosvastaava
5	2 170,66	Apul.osastoesimies-/päällikkö, vanh.esimies/-mestari
6	2 250,09	
7	2 330,60	
8	2 416,56	
9	2 503,60	
10	2 596,09	
11	2 691,84	
12	2 784,32	
13	2 887,69	
14	2 993,23	
15	3 091,15	
16	3 205,40	
17	3 321,82	
18	3 444,77	
19	3 569,89	
20	3 702,64	
21	3 838,64	

Tehtäväryhmittely

Nuoremmat esimiehet ja nuoremmat mestarit kuuluvat palkkaluokkiin 0-2.

Apulaisesimiehet ja apulaismestarit kuuluvat palkkaluokkiin 2-3.

Esimiehet ja mestarit kuuluvat palkkaluokkiin 3-4.

Apulaisosastoesimiehet/päälliköt, vanhemmat esimiehet/mestarit kuuluvat palkkaluokkiin 5-6.

Nuorempi esimies

Esimies, joka kiinnitetään oopperan esimieheksi. Nuorempana esimiehenä henkilö voi olla 6 kk ja enintään 3 vuotta riippuen ammattipätevyydestä ja koulutuksesta.

Määrävuotiset pitkäaikaislisät

Oopperassa palvelevalle vanhemmalle tai ylemmälle esimiehelle maksetaan määrävuotinen pitkäaikaislisä seuraavasti:

- ensimmäinen pitkäaikaislisä maksetaan esimiehelle, joka on ollut alalla 20 vuotta sekä toiminut vähintään 10 vuotta esimiehenä;
- toinen pitkäaikaislisä maksetaan esimiehelle, joka on ollut alalla 25 vuotta sekä toiminut vähintään 15 vuotta esimiehenä;
- kolmas pitkäaikaislisä maksetaan esimiehelle, joka on ollut alalla 30 vuotta sekä toiminut vähintään 20 vuotta esimiehenä;
- neljäs pitkäaikaislisä maksetaan esimiehelle, joka on ollut alalla 35 vuotta sekä toiminut vähintään 25 vuotta esimiehenä; ja
- viides pitkäaikaislisä maksetaan esimiehelle, joka on ollut alalla 40 vuotta sekä toiminut vähintään 30 vuotta esimiehenä.

Lisien suuruus

Jokaisen lisän suuruus on 1 palkkaluokka.

Ikälisät

Ikälisät säilytetään ennen palkkajärjestelmän uudistamista sovelletun käytännön mukaisina.

LIITE 4: PÄIVÄTEKNIIKAN SEKÄ PÄIVÄTYÖTÄ TEKEVIEN TEKNISTEN ESIMIESTEN, MESTARIEN JA TEKNISTEN PIENRYHMIEN TYÖAIKAA JA LEPOAIKOJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

1 § Säännöllinen työaika

Työvuoron pituus on 8 tuntia.

Viikoittainen työaika 40 tuntia.

Työviikko alkaa maanantaina klo 07.00.

2 § Työajan järjestäminen

Työaika sijoitetaan säännöllisesti toistuviksi vuoroiksi pääsääntöisesti maanantaista perjantaihin kello 07.00-17.00 väliseksi ajaksi.

Mikäli päivätyöntekijällä teetetään työtä viikonloppuisin, ilmoitetaan siitä neljä viikkoa ennen työn tekemistä. Samalla ilmoitetaan viikoittainen vapaa-aika siltä viikolta.

3 § Ylityö ja siitä maksettava korvaus

Ylityöllä tarkoitetaan työnantajan aloitteesta tehtyä työtä, johon käytetty aika on luotettavasti selvitetty.

Vuorokautinen ylityö

Vuorokautista ylityötä on työ jota tehdään tämän liitteen 1 §:ssä tarkoitetun säännöllisen työvuoron lisäksi.

Viikoittainen ylityö

Viikoittaista ylityötä on työ jota tehdään tämän liitteen 1 §:ssä tarkoitetun säännöllisen viikoittaisen työajan lisäksi.

Pöytäkirjamerkintä

Päivätekniikkaa koskien säädetään lisäksi seuraavaa:

Työaikalaissa (605/96) tarkoitettua ylityötä saadaan teettää siten, että kuuden kuukauden aikana ylityön enimmäismäärä tasoittuu keskimäärin 138 tuntiin neljässä kuukaudessa, kuitenkin enintään 250 tuntia kalenterivuodessa.

Paikallisesti voidaan sopia lisäylityön tekemisestä. Lisäylityön enimmäismäärä on 80 tuntia kalenterivuodessa.

Ylityön korvaaminen

Vuorokautisesta ylityöstä maksetaan kahdelta ensimmäiseltä tunnilta puolitoistakertainen ja seuraavilta kaksinkertainen perustuntipalkka peruskuukausipalkan lisäksi.

Viikoittaisesta ylityöstä maksetaan kahdelta ensimmäiseltä tunnilta puolitoistakertainen ja seuraavilta kaksinkertainen perustuntipalkka peruskuukausipalkan lisäksi.

Ylityöstä maksettava rahakorvaus voidaan sopia vaihdettavaksi vastaavaan vapaa-aikaan säännöllisenä työaikana. Ylityötä vastaavan vapaa-ajan pituus lasketaan noudattaen määräyksiä ylityöstä maksettavasta korvauksesta.

4 § Työvuoron aikaiset lepoajat

Mikäli työvuoro on yli seitsemän tuntia, annetaan työntekijälle yksi säännöllinen puoli tuntia kestävä lepotauko, joka luetaan työaikaan. Lepotauko sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan työvuoron keskivaiheille. Lepotaukoa ei saa sijoittaa työvuoron ensimmäisen eikä viimeisen tunnin ajalle. Lisäksi annetaan kaksi 15 minuutin mittaista virkistystaukoa, jotka luetaan työaikaan.

Soveltamisohje

Jatketaan käytäntöä, jonka mukaan lepotauon sijoittamisesta työvuoron ensimmäiselle tai viimeiselle tunnille maksetaan työntekijälle yhden tunnin palkkaa vastaava korvaus.

Alle seitsemän tunnin työvuoroon, mikäli siihen ei kuulu puolen tunnin ruokataukoa, tulee sisältyä vähintään kaksi 15 minuutin pituista virkistystaukoa.

5 § Vuorokautinen lepoaika

Työntekijälle on annettava jokaisen työvuoron alkamista seuraavan 24 tunnin aikana vähintään 10 tunnin lepoaika.

Pöytäkirjamerkintä 1

Vähimmäislepoajasta voidaan poiketa työaikalain (605/96) 29 §:n mukaisesti.

Pöytäkirjamerkintä 2

Päiväteknikkaa koskien säädetään lisäksi seuraavaa:

Lepoaikaa lyhentävällä työllä tarkoitetaan sitä työtä, joka lyhentää edellä tarkoitettua lepoaikaa.

Lepoaikaa lyhentävästä työstä maksetaan yksinkertainen perustuntipalkka peruskuukausipalkan ja muiden tämän sopimuksen mukaan maksettavien korvausten lisäksi.

Lepoaikaa lyhentävästä työstä maksettava korvaus voidaan sopia vaihdettavaksi vastaavaan vapaa-aikaan säännöllisenä työaikana.

6 § Viikoittainen vapaa-aika

Viikon aikana annetaan vähintään 35 tuntia kestävä keskeytymätön vapaa-aika.

Viikoittainen vapaa-aika voidaan järjestää keskimäärin 35 tunniksi 14 vuorokauden ajanjakson aikana. Vapaa-ajan tulee olla kuitenkin vähintään 24 tuntia.

Viikoittaisena vapaa-aikana tehdystä työstä maksetaan yksinkertainen tuntipalkka peruskuukausipalkan ja muiden tämän työehtosopimuksen mukaan maksettavien korvausten lisäksi. Korvaus voidaan sopia vaihdettavaksi vastaavaan vapaa-aikaan säännöllisenä työaikana.

Soveltamisohje

Viikoittaisena vapaa-aikana tehty työ korvataan siltä osin kuin se lyhentää vapaa-ajan vähimmäismäärää.

7 § Arkipyhien ja eräiden muiden päivien vaikutus työaikaan

Helatorstai, juhannusaatto, kiirastorstai, pitkäperjantai, toinen pääsiäispäivä sekä muuksi päiväksi kuin lauantaksi tai sunnuntaiksi sattuva vapunpäivä, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, joulupäivä, tapaninpäivä, uudenvuodenaatto, uudenvuodenpäivä sekä loppiainen ovat ylimääräisiä vapaapäiviä.

Niillä viikoilla, joihin sisältyy edellä mainittu työaika lyhentävä arkipyhä tai aattopäivä, edellä tämän liitteen 1 §:ssä tarkoitettu viikoittainen säännöllinen työaika on 8 tuntia lyhyempi kutakin mainittua ylimääräistä vapaapäivää kohden. Vapunpäivälle sattuva helatorstai ei kuitenkaan lyhennä työaika.

Pöytäkirjamerkintä

Arkipyhäviikkojen työaikajärjestelyt eivät muuta tämän liitteen 3 §:n mukaisia ylityörajoja.

8 § Vuosiloman antamista koskevat määräykset

Työntekijän vuosiloma annetaan ensisijaisesti lomakauden aikana. Työntekijällä on kuitenkin oikeus, mikäli tehtävät sen sallivat, saada lomakauden aikana annettava lomansa joko kokonaan tai osaksi muunakin aikana kuin lomakautena.

LIITE 5: NÄYTÄNTÖTYÖTÄ JA VASTAAVAA TEKEVIEN TEKNISTEN ESIMIESTEN, MESTARIEN JA TEKNISTEN PIENRYHMIEN TYÖAIKAA JA LEPOAIKOJA KOSKEVAT MÄÄRÄYKSET

1 § Säännöllinen työaika

Työaika järjestetään siten, että kalenterivuoden aikana säännöllinen työaika tasoittuu keskimäärin 40 tuntiin viikossa seuraavin edellytyksin.

Työvuoron pituus enintään 8 tuntia.

Viikoittainen työaika on enintään 48 tuntia.

Täyden kalenterivuoden 8-tuntisten työvuorojen lukumäärä on täyden vuosilomaoikeuden ollessa:

2 pv	219	ja 1752 tuntia;
2,5 pv	216	ja 1728 tuntia;
3 pv	210	ja 1680 tuntia.

Soveltamisohje

Karkausvuonna työtunteja on vastaavasti 1688, 1736 ja 1760 vuosilomaoikeudesta riippuen.

Pöytäkirjamerkintä

Arkipyhät on otettu huomioon vuosittaisten työvuorojen lukumäärässä.

Jos työntekijän työ jatkuu kello 0.00 jälkeen, työaika luetaan edelliseen vuorokauteen kuuluvaksi.

2 § Runkoryhmät

Teoskohtaisesti muodostettuun runkoryhmään sijoitetun teknisen esimiehen, mestarin ja valaistus- tai näyttämöoperaattorin säännöllinen työaika voidaan 1 §:n määräyksistä poiketen järjestää teoksen valmistusjakson aikana siten, että

- työvuoron pituus on vähintään kuusi tuntia ja enintään 14 tuntia; ja
- työviikon pituus on enintään 64 tuntia.

Säännöllisenä työaikana voidaan teettää samalla työntekijällä kahdeksan tunnin ylittäviä työvuoroja siten, että kahdeksan tuntia ylittävien työtuntien määrä on enintään 156 tuntia kalenterivuoden aikana.

Runkoryhmissä työskentelevien vuotuinen työaika saadaan kertomalla asianomainen työvuorojen lukumäärä kahdeksalla tunnilla seuraavasti:

219 kahdeksan tunnin työvuoroa ja 1752 tuntia
216 kahdeksan tunnin työvuoroa ja 1728 tuntia

210 kahdeksan tunnin työvuoroa ja 1680 tuntia.

Vuotuinen työaika lyhenee säännöllisen työvuoron pituudella.

Pitkän vuoron korvaus

Runkoryhmässä työskentelevälle näytäntötyöntekijälle tai vastaavalle maksetaan yli kahdeksan tunnin ylittäviltä työtunneilta 100 %:n korvaus.

Runkoryhmälisiä

Runkoryhmässä työskentelevälle näytäntötyöntekijälle tai vastaavalle maksetaan työvuoron kahdeksan tunnin ylittäviltä työtunneilta 50 %:n lisä.

3 § Työajan järjestäminen

Näytäntöihin osallistuvia työntekijöitä varten on työnantajan laadittava työtuntijärjestelmä, jossa mainitaan milloin työntekijän säännöllinen työaika alkaa ja päättyy, sekä viikoittainen vapaa-aika.

Pöytäkirjamerkintä

Säännöllisellä työajalla tarkoitetaan työaika, jonka sijoittamisesta työnantaja määrää työjohto-oikeutensa puitteissa. Työtuntijärjestelmään saa sisällyttää ainoastaan säännölliseen työaikaan kuuluvaa työaika.

Työtuntijärjestelmää laadittaessa pyritään mahdollisimman suureen suunnitelmallisuuteen. Työ tehdään yhdessä jaksossa.

4 § Ylityö ja siitä maksettava korvaus

Ylityöllä tarkoitetaan työnantajan aloitteesta tehtyä työtä, johon käytetty aika on luotettavasti selvitetty.

Vuorokautinen ylityö

Vuorokautista ylityötä on työ jota tehdään tämän liitteen 1 §:ssä tarkoitetun työtuntijärjestelmään merkityn säännöllisen työajan lisäksi.

Viikoittainen ylityö

Viikoittaista ylityötä on työ jota tehdään tämän liitteen 1 §:ssä tarkoitetun säännöllisen viikoittaisen työajan lisäksi.

Ylityön korvaaminen

Vuorokautisesta ylityöstä suoritetaan kahdelta ensimmäiseltä tunnilta puolitoistakertainen ja seuraavilta kaksinkertainen perustuntipalkka peruskuukausipalkan lisäksi.

Viikoittaisesta ylityöstä suoritetaan kahdelta ensimmäiseltä tunnilta puolitoistakertainen ja seuraavilta kaksinkertainen perustuntipalkka peruskuukausipalkan lisäksi.

Vuorokautisesta ja viikoittaisesta ylityöstä maksettava rahakorvaus voidaan sopia vaihdettavaksi vastaavaan vapaa-aikaan säännöllisenä työaikana. Ylityötä vastaavan vapaa-ajan pituus lasketaan noudattaen tämän pykälän määräyksiä ylityöstä maksettavasta korvauksesta.

Vuosittainen ylityö

Vuosittaista ylityötä on työ, jota tehdään tämän liitteen näytäntövuosittaisten työtuntimäärien lisäksi.

Vuosiylytyöstä maksetaan kahdeksalta ensimmäiseltä tunnilta puolitoistakertainen ja seuraavilta kaksinkertainen perustuntipalkka peruskuukausipalkan lisäksi.

5 § Työvuoron aikaiset lepoajat

Mikäli työvuoro on yli seitsemän tuntia, annetaan työntekijälle yksi säännöllinen puoli tuntia kestävä lepotauko, joka luetaan työaikaan. Lepotauko sijoitetaan mahdollisuuksien mukaan työvuoron keskivaiheille. Lepotaukoa ei saa sijoittaa työvuoron ensimmäisen eikä viimeisen tunnin ajalle. Lisäksi annetaan kaksi 15 minuutin mittaista virkistystaukoa, jotka luetaan työaikaan.

Soveltamisohje

Jatketaan käytäntöä, jonka mukaan lepotauon sijoittamisesta työvuoron ensimmäiselle tai viimeiselle tunnille maksetaan työntekijälle yhden tunnin palkkaa vastaava korvaus.

Alle seitsemän tunnin työvuoroon, mikäli siihen ei kuulu puolen tunnin ruokataukoa, tulee sisältyä vähintään kaksi 15 minuutin mittaista virkistystaukoa.

Työvuoron aikaiset lepoajat ilmoitetaan työvuoron alussa tai sen aikana.

6 § Vuorokautinen lepoaika

Työntekijälle on annettava jokaisen työvuoron alkamista seuraavan 24 tunnin aikana vähintään 10 tunnin lepoaika.

Pöytäkirjamerkintä

Vähimmäislepoajasta voidaan poiketa työaikalain (605/96) 29 §:n mukaisesti.

7 § Viikoittaiset vapaapäivät

Viikoittainen vapaa-aika

Viikon aikana työntekijälle annetaan vähintään 35 tuntia kestävä keskeytymätön vapaa-aika.

Viikoittainen vapaa-aika voidaan järjestää keskimäärin 35 tunniksi 14 vuorokauden ajanjakson aikana. Vapaa-ajan tulee olla kuitenkin vähintään 24 tuntia.

Ilmoitettua viikoittaista vapaa-aikaa voidaan vaihtaa sopimalla siitä työnantajan ja työntekijän välillä.

Viikon toinen vapaapäivä

Mikäli työntekijälle annetaan viikolla toinenkin vapaapäivä, sijoitetaan se mahdollisuuksien mukaan viikoittaisen vapaa-ajan yhteyteen.

8 § Viikoittaisina vapaapäivinä tehty työ ja siitä maksettavat korvaukset

Viikoittaisena vapaa-aikana tehty työ

Viikoittaisena vapaa-aikana tehtyä työtä on se työ, jota tehdään työtuntijärjestelmään merkittynä tämän liitteen 7 §:ssä tarkoitettuna viikoittaisena vapaa-aikana.

Viikon toisena vapaapäivänä tehty työ

Viikon toisena vapaapäivänä tehtyä työtä on se työ, jota tehdään työtuntijärjestelmään merkittynä tämän liitteen 7 §:ssä tarkoitetun viikon toisena vapaapäivänä.

Viikoittaisina vapaapäivinä tehdystä työstä maksetaan yksinkertainen perustuntipalkka peruskuukausipalkan ja muiden tämän sopimuksen mukaan maksettavien korvausten lisäksi. Korvaus voidaan sopia vaihdettavaksi vastaavaan vapaa-aikaan säännöllisenä työaikana.

9 § Ilta- ja yötyökorvaus

Näytäntötyöntekijöillä ja vastaavilla voidaan teettää yötyötä klo 23.00-06.00 välisenä aikana.

Säännöllisesti ilta- ja yötyötä tekeville maksetaan ilta- ja yötyökorvauksena perustuntipalkkaan

- 20 %:n lisä kello 16.00-22.00 ja
- 35 %:n lisä kello 22.00-07.00 välisinä aikoina tehdyistä työtunneista.

Pöytäkirjamerkintä

Jos kysymyksessä on lepoaikaa lyhentävä työ, korvaus sisältää ilta- ja yötyökorvauksen.

10 § Vuosiloman antamista koskevat määräykset

Näytäntötyöntekijöiden ja vastaavien vuosiloma annetaan ensisijaisesti lomakauden aikana siten, että vuosiloma ja sen yhteyteen sijoitetut näytäntötyöntekijöiden ja vastaavien vapaapäivät muodostavat yhteensä vähintään kahden kuukauden yhtäjaksoisen vapaan, mikäli vuosiloma- ja vapaapäivien ansainta sitä edellyttää.

Lomakauden aikana on kuitenkin annettava vähintään kuuden viikon yhtäjaksoinen vapaa, mikäli vuosiloma- ja vapaapäivien ansainta sitä edellyttää.

Pöytäkirjamerkintä

Lomalistaan merkitään, mikä osa vapaasta on varsinaista vuosilomaa.

Määräykset eivät koske huoltomestaria.

LIITE 6: PÄIVÄTEKNIIKAN TUNTIPALKKAISIA TYÖNTEKIJÖITÄ KOSKEVAT ERITYIS-MÄÄRÄYKSET

1 § Soveltamisala

Suomen Kansallisoopperan päivätekniikan tehtävryhmittelyn mukaisiin työtehtäviin työsuhteeseen palkattuihin tuntipalkkaisiin työntekijöihin, joiden säännöllinen työaika on keskimäärin vähintään 20 tuntia viikossa, sovelletaan tämän työehtosopimuksen seuraavia määräyksiä soveltuvin osin:

2 § Työrauhavelvoite

3 § Työnjohto ja valvonta

4 § Työsuhteen alkaminen ja päättyminen

5 § Työntekijän ja työnantajan tehtävät ja velvollisuudet

9 § Lisätyö, ylityö ja siitä maksettava korvaus

13 § Hätätyö

17 § Lomaraha

Lomarahaa ei suoriteta lomakorvauksiin.

30 § Palkanmaksu

36 § Järjestäytymisvapaus

37 § Jäsenmaksuperintä

43 § Erimielisyyksien ratkaiseminen

Työajan ja lepoaikojen osalta sovelletaan tämän työehtosopimuksen II luvun ja liitteiden määräyksiä soveltuvin osin.

Työntekijälle ei saa ilman hänen suostumustaan määrätä alle 4 tunnin vuoroa.

2 § Tuntipalkan laskeminen

Tuntityöntekijän vähimmäistuntipalkka saadaan jakamalla tehtäväkohtainen peruspalkka työntekijäryhmäkohtaisella luvulla tämän työehtosopimuksen 11 §:n mukaisesti. Tuntipalkan tulee vastata vähintään kyseisen tehtävryhmän vähimmäispalkkaa.

3 § Sairausloma

Jos työntekijä on osoittanut asianmukaisesti hyväksytyllä lääkärintodistuksella olevansa kykenemätön suorittamaan työtään, ja ellei tauti tai tapaturma ole sattunut oloissa, jotka ovat työsopimuslain 2 luvun 11 §:n mukaisen sairausajan palkan maksamisen esteinä, hänelle maksetaan työsuhteen kestäessä sairausajan palkkaa saman kalenterivuoden kuluessa seuraavasti:

Jos hänen työsuhteensa on jatkunut vähintään 30 kalenteripäivää välittömästi ennen sairauslomaa, täysi palkka 14 kalenteripäivän pituiselta ajanjaksolta. Sairausajan palkkaa maksetaan kalenterijakson puitteissa kuitenkin vain niiltä päiviltä, jotka sairauden aikana olisivat olleet työtuntijärjestelmän mukaisia työpäiviä.

Mikäli työaika eri työpäivinä ja työviikkoina vaihtelee, arvioidaan keskimääräinen työaika sairautta edeltävän 60 kalenteripäivän työpäivien työajan keskiarvon mukaan.

Työntekijälle voidaan myöntää palkallista sairauslomaa lääkärintodistusta vaatimatta enintään kolme päivää, jos sairaudesta esitetään työnantajan hyväksymä työterveyshoitajan todistus.

4 § Vuosiloma

Vuosiloman pituus määräytyy tämän työehtosopimuksen 14 §:n mukaan. Vuosiloman pituus määräytyy sen mukaan kuinka kauan työntekijä on ollut oopperan palveluksessa.

Vuosilomapalkka ja vuosilomakorvaus lasketaan vuosilomalain 11 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

5 § Arkipyhäkorvaus

Itsenäisyyspäivältä ja muuksi viikonpäiväksi kuin lauantaksi tai sunnuntaiksi sattuvalta vapunpäivältä maksetaan työntekijälle arkipyhäkorvauksena seitsemän tunnin palkka edellisen palkanmaksukauden säännöllisen työajan keskituntiansion mukaan riippumatta siitä, onko työntekijä ollut edellä mainittuina päivinä työssä vai vapaana.

Korvaus itsenäisyyspäivältä maksetaan työntekijälle edellyttäen, että hän on ollut työnantajan työssä vähintään kuusi tosiasiallista työpäivää ennen itsenäisyyspäivää, eikä hän ole ollut poissa työstä itsenäisyyspäivää edeltävänä tai sen jälkeisenä työpäivänä.

Arkipyhäkorvausta ei kuitenkaan makseta, jos työntekijä on ollut arkipyhäkorvausta edeltävänä tai sen jälkeisenä työpäivänä työstä poissa luvatta tai työnantajan luvalla palkatta kummankin edellä mainituista päivistä.

Osa-aikaiselle työntekijälle maksetaan edellä mainitusta poiketen arkipyhäkorvaus sen tuntimäärän mukaan, mikä ilman 1. kohdassa mainittua päivää olisi ollut hänen säännöllistä työaikaansa.

LIITE 7: TEKNISTEN ESIMIESTEN JA MESTARIEN SEKÄ TEKNISTEN PIENRYHMIEN KOKONAISPALKKAUS/KOKONAISTYÖAIKA

1 § Sopiminen

1. Suomen Kansallisooppera voi sopia työntekijän kanssa kokonaispalkkauksesta ja kokonaistyöajasta voimassa olevan työehtosopimuksen määräyksistä poiketen tämän liitteen määräyksiä noudattaen.

2. Sopimus tehdään työnantajan ja työntekijän kesken kirjallisesti produktiokohtaiseksi tai näytäntövuoden mittaiseksi määräajaksi. Näytäntövuodeksi sovitun sopimuksen voimassaolo jatkuu vuoden kerrallaan, ellei jompikumpi osapuoli ole irtisanonut sitä sopimuksen mukaisesti.

3. Tehdyistä sopimuksista tiedotetaan Palvelualojen ammattiliitto PAM ry:n Kansallisoopperassa toimivalle luottamusmiehelle.

2 § Poikkeavat työaikajärjestelyt

1. Sopimuksessa voidaan sopia poikettavaksi työehtosopimuksen työaikamääräyksistä siten, että työaika tasoittuu sopimuksessa sovittuun keskimäärään sovitun, enintään vuoden määräajan aikana.

2. Sopimuksella ei voida poiketa työaikalain (605/96) pakottavista määräyksistä.

Soveltamisohje

Viikoittaisen vapaa-ajan antamisesta voidaan poiketa vain työaikalain (605/96) edellytyksillä.

3. Työntekijän tehtävänä on osallistua työaikansa suunnitteluun siten, että työaika tasaantuu sovittuun enimmäismäärään.

3 § Poikkeavat työtehtävät

Sopimuksessa voidaan poiketa työntekijän tehtäväkuvasta poiketen myös siten, että työntekijä tekee tarvittaessa useamman osa-alueen tehtäviä.

4 § Poikkeavat palkkausjärjestelyt

1. Sopimuksessa voidaan sopia poikettavaksi em. työehtosopimuksen erillisiä korvauksia koskevista palkkausmääräyksistä. Nämä korvataan erikseen sovittavalla tavalla työntekijän kuukausipalkassa, ns. kokonaispalkassa.

Soveltamisohje

Sunnuntaityöstä maksettavaa korvausta ei voida sisällyttää kuukausipalkkaan.

Vuorokautista ja viikottaista lepoajan korvausta ei voida sisällyttää kuukausipalkkaan.

2. Päivittäisen tai viikoittaisen ylityön korvausten perusosia ei voida sisällyttää kuukausipalkkaan, kun työaikajärjestelyllä vuosittainen työaika tasaantuu työehtosopimuksen mukaiseen keskimääräiseen säännölliseen työaikaan.

LIITE 8: SOPIMUS PÄIVÄTEKNIIKAN VUOSIVAPAASTA

1 § Soveltamisala

Tämä sopimus koskee jokaista Suomen Kansallisoopperan päivätekniikan työntekijää. Sopimus ei koske tuntityöntekijöitä eikä niitä määräaikaisia työntekijöitä, jotka ovat olleet Kansallisoopperassa yhtäjaksoisesti alle vuoden. Mikäli määräaikaisen työntekijän työsuhde kestää yhtäjaksoisesti yli vuoden, hän kuuluu sopimuksen piiriin.

2 § Sopimukseen sisältyvä lisätyövelvoite

Sopimuksen piiriin kuuluva työntekijä sitoutuu tekemään tämän työehtosopimuksen luvussa 2 ja liitteessä 4 säädetyn työajan lisäksi lisätyötä vuosittain 20 tuntia 10 kuukauden aikana, 10 tuntia syyskaudella ja 10 tuntia kevätkaudella.

Kyseinen lisätyömäärä on viikoittaisen 40 työtunnin lisäksi tehtyä lisätyötä, jonka tasoitusjakso on 1-6 kuukautta, eli syyskausi tai kevätkausi. Työntekijä sopii henkilökohtaisesti esimiehensä kanssa tuntien tekemisestä. Esimiehen on ilmoitettava vähintään 2 viikkoa aikaisemmin kyseisestä työstä työntekijälle. Lisätyö sijoitetaan työpäivän alkuun tai loppuun ja lisätyön tekemisen järjestelyistä voidaan myös sopia edellä olevasta ja työehtosopimuksen liitteen 4 määräyksistä poikkeavasti työntekijäkohtaisesti.

Lisätyön tekemistä seurataan tuntiseurantalistassa omalla sarakkeellaan.

3 § Vuosivapaan kerryttäminen

Tällä sopimuksella ei muuteta niiden työntekijöiden oikeutta vuosivapaaseen, jotka ovat sen jo työehtosopimuksen ja sen siirtymäsäännösten puitteissa ansainneet.

Edellä esitetty lisätyö korvataan vuosilomaan liittyen vuosivapaana niille työntekijöille, joiden työsuhde on alkanut tai alkaa 1.1.1997 jälkeen.

Täysi vuosiloma ja vuosivapaa ovat yhteensä 61 kalenteripäivää vuodessa.

Vuosiloma määräytyy vuosilomalain mukaan. Vuosilomalain 7 §:n mukaiset työssäolopäivien veroiset päivät ja tämän työehtosopimuksen V luvun mukaiset työlomapäivät kerryttävät vuosivapaaseen oikeuttavaa palvelusaikaa, lukuun ottamatta että vuosivapaata ei kerry äitiys-, erityisäitiys-, isyys- eikä vanhempainvapaan ajalta.

Mikäli lomanmääräytymisvuoteen ei sisälly täyteen lomaan oikeuttavaa palvelusaikaa, tehdään loman vähennystä vastaava vuosivapaan vähennys.

4 § Tarkasteluhetki

Vuosivapaan kertymistä vuosittain seurataan lakisääteisen vuosiloman kertymisen yhteydessä samalla ajanjaksolla lomanmääräytymisvuoden mukaan eli kesää edeltävän maaliskuun 31 päivän tilanteesta.

5 § Täyden vuosivapaan kertyminen

Täysi vuosivapaa kertyy työntekijälle asteittain työssäolokuukausien mukaan viidessä vuodessa seuraavasti:

1. Vuosilomaoikeus 24 – 30 päivää/vuosi (eli 2 pv – 2,5 pv/kk)
oopperan työsuhteiden yhteiskeston mukaan kertyvät vuosivapaapäivät

1 vuosi	12 kk * 0,500 pv/kk	= 6 kalenteripäivää
2 vuosi	12 kk * 0,917 pv/kk	= 11 kalenteripäivää
3 vuosi	12 kk * 1,333 pv/kk	= 16 kalenteripäivää
4 vuosi	12 kk * 1,750 pv/kk	= 21 kalenteripäivää
5 vuosi	12 kk * 2,167 pv/kk	= 26 kalenteripäivää

2. Vuosilomaoikeus 36 päivää/vuosi (eli 3 pv(kk))
oopperan työsuhteiden yhteiskeston mukaan kertyvät vuosivapaapäivät

1 vuosi	12 kk * 0,417 pv/kk	= 5 kalenteripäivää
2 vuosi	12 kk * 0,750 pv/kk	= 9 kalenteripäivää
3 vuosi	12 kk * 1,083 pv/kk	= 13 kalenteripäivää
4 vuosi	12 kk * 1,333 pv/kk	= 16 kalenteripäivää
5 vuosi	12 kk * 1,583 pv/kk	= 19 kalenteripäivää

6 § Sairauden vaikutus lisätyövelvoitteeseen, vuosivapaan kertymiseen ja ajankohtaan

Sairauspäivät lasketaan työssäolopäivien veroisiksi päiviksi ja sairaus ei vähennä vuosivapaoikeutta. Jos työntekijä on sairaana kuukauden työpäivistä puolet tai sitä enemmän, ei työntekijällä ole velvoitetta tehdä kyseisen kuukauden osalta kahden tunnin lisätyötä. Työntekijän sairastuminen ei oikeuta vuosivapaan ajankohdan siirtämiseen.

7 § Vuosivapaan pitäminen vapaana

Vuosiloma ja vuosivapaa pidetään, mikäli mahdollista, yhtäjaksoisesti. Työntekijäkohtaisesti voidaan sopia vapaan pitämisestä erillisissä jaksoissa. Tämä mahdollistaa sen, että eri osastot voivat tarvittaessa toimia 11 kk vuodessa. Työnantajalla on ensisijainen oikeus määrätä vuosiloman ja vuosivapaan pitämisen ajankohta.

8 § Vuosivapaan korvaaminen työsuhteen päättyessä

Mikäli kertyneitä vuosivapaapäiviä ei voida antaa työntekijälle vapaana, ne korvataan rahana työsuhteen päättyttyä. Vuosivapaa on mahdollista antaa vapaana myös irtisanomisajan kuluessa.

9 § Lomaraha

Vuosivapaa ei oikeuta lomarahaan.

10 § Vuosivapaasopimuksen voimassaolo

Tämä työehtosopimuksen osana toteutettava sopimus päivätekniikan vuosivapaasta astuu voimaan 1.4.2008 ja on määräaikaisena voimassa tämän työehtosopimuksen sopimuskauden loppuun.

11 § Työntekijäkohtainen tilanne sopimuksen astuessa voimaan

Tämän sopimuksen astuessa voimaan todetaan yhteisesti ne tämän työehtosopimuksen piiriin kuuluvat päivätekniikan työntekijät, joilla tämän sopimuksen mukaan kuuluu oikeus kerryttää vuosivapaata. Kunkin työntekijän kohdalla huomioidaan Suomen Kansallisoopperan ja Oopperan tekniikan ammattiosasto ry:n välillä 2. helmikuuta 2005 solmitun sopimuksen soveltamisen aikana kerrytetyt vuosivapaat.

LIITE 9: PAIKALLINEN SOPIMINEN

Työehtosopimusmääräyksissä mainittu paikallinen sopiminen on mahdollista seuraavasti:

1. Sopijapuolia ovat työnantaja ja työntekijä ja luottamusmies
2. Luottamusmiehen kanssa tehty sopimus sitoo niitä työntekijöitä, joita luottamusmies edustaa
3. Sopimus on tehtävä kirjallisesti
4. Sopimus voidaan tehdä olemaan voimassa toistaiseksi tai määräajan
5. Toistaiseksi voimassa olevan paikallisen sopimuksen irtisanomisaika on 6 viikkoa, ellei paikallisessa sopimuksessa ole muuta sovittu
6. Määräaikaisessa sopimuksessa voidaan sopia irtisanomisajasta
7. Sopimuksen päättyttyä noudatetaan työehtosopimuksen määräyksiä
8. Paikallinen sopimus on osa työehtosopimusta.